

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Шабанова Ю.О.

«31» серпня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педагогічна супервізія»**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Філософія
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	
Мова викладання	Українська

Викладачі: доц. Шабанова Ю.О., Козинець І.І.

2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна супервізія» для бакалаврів спеціальності 033 «Філософія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 14 с.

Розробники – Шабанова Ю.О., Козинець І.І.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Погоджена рішенням методичної комісії спеціальності 033 «Філософія» (протокол №1 від 31.08.21).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
5.1 Шкали	8
5.2 Засоби та процедури.....	8
5.3 Критерії.....	9
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	Ошибка! Закладка не определена.
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	6

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування здатності майбутнього науково-педагогічного працівника до розвитку професійної майстерності шляхом придбання необхідних професійних компетенцій за допомогою педагогічної супервізії: усвідомлення принципів проведення педагогічної супервізії як складника педагогічного менеджменту; знання форм і методів педагогічної супервізії, мотивування майбутнього педагога до постійного професійного розвитку удосконалення особистісних якостей, прагнення до творчої самореалізації в психолого-педагогічній діяльності через усі форми освіти відповідно до чинного законодавства.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН 1	Знати основні терміни, поняття, принципи, методи, форми педагогічної супервізії як шляху розвитку педагогічної майстерності/професійних компетенцій та/чи підвищення кваліфікації
ДРН 2	Вміти оцінювати ступінь складності завдань у майбутній професійній діяльності та приймати за потреби рішення про звернення за фаховою допомогою щодо розвитку педагогічної майстерності/професійних компетенцій та/чи підвищення кваліфікації
ДРН 3	Вміти визначати напрями педагогічної супервізії та методи її реалізації в складних професійних і життєвих ситуаціях;
ДРН 4	Вміти використовувати загальні компетентності у майбутній професійній діяльності

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	14	46				
практичні	60	14	46				
лабораторні	-	-	-				
семінари	-	-	-				
РАЗОМ	120	28	92				

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН 1 ДРН 2	1 . Педагогічна супервізія як наука. Сутність педагогічної супервізії.	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 3 ДРН 4	1.1. Історія, основні категорії. 1.2. Принципи, методи педагогічної супервізії. 1.3. Функції педагогічної супервізії: навчальна, тонізувальна, консультувальна, оцінювальна, адміністративна, менеджерська. 1.4. Структура процесу педагогічної супервізії.	
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	2. Педагогічна супервізія як метод навчання. 2.1. Педагогічна супервізія як метод навчання: власне навчальна супервізія, навчальне консультування, підвищення кваліфікації. 2.2. Учасники процесу педагогічної супервізії. Поняття «супервізор», «супервізований». 2.3. Реальний зміст професійної діяльності та правила аналізу і систематизації професійного досвіду як основа педагогічного супервізорства як методу.	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	3. Форми педагогічної супервізії 3.1. Форми педагогічної супервізії як особливість її змісту: неформальна консультація, семінар-практикум, вебінар, демонстрація досвіду колег, тренінг, педагогічна майстерня, методична нарада. 3.2. Види педагогічної супервізії: індивідуальна і групова. 3.3. Наставницька бесіда як основний механізм реалізації супервізії	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	4. Супервізорство під час різних видів педагогічних практик 4.1. Керівництво педагогічною практикою досвідченим педагогом-супервізором. 4.2. Навчальна діяльність стажиста в період практик: включене спостереження зразків професійних дій супервізора та інших педагогів, участь в аналізі навчальних занять, планування навчальних занять, спільне їх проведення разом з педагогом-супервізором, перевірка самостійних і контрольних завдань студентів та інші види професійних дій.	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	5. Супервізія як практика спільного викладання 5.1. Процес адаптації в колективі. Облаштування робочого місця. Інформаційно-методичне забезпечення. 5.2. Взаємовідносини з колегами. 5.3. Проектування власної програми професійно-особистісного зростання педагога	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	6. Професійні вимоги до особистості супервізора 6.1. Супервізор як натхненний наставник професійного розвитку викладача 6.2. Умови продуктивної та успішної взаємодії суб'єктів супервізорського процесу: професійна компетентність, володіння методикою і методологією навчання, здатність до натхнення і спонукання до активності, посилення емпатії. 6.4 Система особистісних цінностей педагогічної супервізії.	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій 1. Педагогічна супервізія як наука. Сутність педагогічної супервізії. 2. Педагогічна супервізія як метод навчання	60

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	3.Форми педагогічної супервізії	
	4.Супервізорство під час різних видів педагогічних практик	
	5.Супервізія як практика спільного викладання	
Разом	6. Професійні вимоги до особистості супервізора	120

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом

конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час диференційного заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та під час виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
	Відповідь характеризує уміння:	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Комунікація		
<p>♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>♦ збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>♦ спілкування з професійних питань, у тому числі</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
іноземною мовою, усно та письмово	<ul style="list-style-type: none"> - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, <p>позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні</p>	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: мультимедійна установка
Дистанційна платформа MOODLE (www.do.nmu.org.u)
Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Наказ МОН від 18.10.2019 № 1313 “Деякі питання організації та проведення супервізії” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/2019/10/21/nakaz-mon-vid-18-10-2019-1313-deiakipytannia-orhanizatsii-ta-provedennia-supervizii/>
2. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О. Педагогічна психологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 168 с.
3. Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі : навчальний посібник / І. В. Астремська. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 396 с.
4. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів порадник для супервізорів (наставників).USAID. 2018. – 60 с.
5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. Підручник. К.: Каравелла, 2018.
6. Супервізія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / І. В. Ушакова. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – 228 с. – ISBN 978-966-336-222-9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chmnu.edu.ua/index.php?m=2&b=300>
7. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів порадник для супервізорів (наставників).USAID. 2018. – 60 с.

Допоміжна

1. Житвай С.А. Супервізія як метод супроводу діяльності педагога / С.А. Житвай [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sibac.info/conf/pedagog/lxv/57034>
2. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – Київ: Вища школа, 2004. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна супервізія» для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей НУИГП заочної форми навчання / Якубовська С.С. – Рівне: НУВГП, 2018.- 16 с.
3. Практикум з соціальної роботи : Навчально-методичний посібник // Уклад. : О. М. Шевчук. – Умань : ФОП Жовтий, 2016. – 100 с.
4. Научно-методическое сопровождение персонала школы: педагогическое консультирование и супервизия: Монография / М.Н.Певзнер, О.М.Зайченко, В.О.Букетов, С.Н.Горычева, А.В.Петров, А.Г.Ширин / Под ред. М.Н.Певзнера, О.М.Зайченко. – Великий Новгород: НовГУ им. Ярослава Мудрого; Институт образовательного маркетинга и кадровых ресурсов, 2002. – 316 с. ISBN 5-89896-180-1.
5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. – К.: ЦУЛ, 2009. – 472 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.:«Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).
7. Синіцина Г.П. Можливості супервізії в посиленні практичної підготовки / Г.П. Синіцина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=21663>
8. Туркова Д.М. Психологічні, педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів підготовки майбутніх практичних психологів у системі вищої освіти України / Д.М. Туркова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://problemp.kpnu.edu.ua/wp>
9. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

10. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України/[Електронний ресурс] - Режим доступу:
<http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.rada.kiev.ua/>
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педагогічна супервізія»
для магістрів спеціальності 033 «Філософія»

Розробник: Юлія Олександрівна Шабанова,
Інна Іванівна Козинець

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті

«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 19